

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

“TIQXMMI” MILLIY TADQIQOT UNIVERSITETI

“Professional ta'lim” kafedrası
Androgogika fani

10-Mavzu: Norasmiy ta'limning andragogik salohiyati

Reja:

Norasmiy ta'lim haqida tushuncha

Rasmiy ta'lim bilan aloqalari

Andragogikaning xalq shakllari

Maktabdan keyingi repetitorlik

- **Norasmiy ta'lim** - bu rasmiy maktab tizimidan tashqarida yuzaga keladigan ta'lim. Norasmiy ta'lim ko'pincha jamoat ta'limi, kattalar ta'limi, umrbod ta'lim va ikkinchi imkoniyat ta'limi kabi atamalar bilan bir-birining o'rnida ishlatiladi. Bu uy sharoitida o'qitishdan tortib, hukumat sxemalari va jamoat tashabbuslarigacha bo'lgan jamiyatdagi keng ko'lamli ta'lim tashabbuslarini nazarda tutadi. U yaxshi tashkil etilgan institutlar tomonidan olib boriladigan akkreditatsiyadan o'tgan kurslarni, shuningdek, kam mablag' bilan mahalliy faoliyatni o'z ichiga oladi.

- "Xalq" maktablari, kurslari, universitetlari nomining o'zi ushbu turdagi ta'lim muassasalarining aholining keng qatlamlariga murojaat qilishini aniq ko'rsatadi. Xalq ta'lim shakllarini rivojlantirishda ikkita asosiy yo'nalish haqida gapirish mumkin. Ulardan birinchisi aholining ma'lum bir qatlamiga: ishchilar, dehqonlar, keksalar, milliy madaniyat vakillariga qaratilgan maxsus muassasalarning ochilishi bilan bog'liq. Ikkinchi yo'nalish universitet auditoriyalarining chegaralarini kengaytirish va talabalarning keng doirasi uchun akademik darajada bilim olish imkonini beradigan shakllarni izlash bilan bog'liq.
- Ushbu turdagi ta'lim muassasalari faoliyati demokratiklik, ochiqlik, qulaylik tamoyillariga asoslanadi

- Norasmiy ta'lim ikkita keng toifaga bo'linadigan ko'plab ta'lim dasturlarini taklif qiladi va bu dasturlar turli xil maqsadli guruhlar uchun mo'ljallangan:
 1. Ta'lim dasturlari (turli xil bilim va ko'nikmalarni egallash uchun)
 2. Ta'lim bilan bog'liq dasturlar (ta'limga munosabat va ijobiy hayotiy qadriyatlar).

- **Rasmiy ta'lim bilan aloqalarni osonlashtirish**
- Ko'pgina mamlakatlarda milliy ta'lim tizimlari norasmiy ta'limni rasmiy ta'lim kabi qadrlamaydi. Norasmiy ta'lim dasturlari turli xil va moslashuvchan o'quv dasturlari va o'qitish usullaridan foydalanishga moyil bo'lib, bu o'quvchilarga foyda keltirishi mumkin, ammo talabaning rasmiy tizimga o'tishini xavf ostiga qo'yishi mumkin. Rasmiy va norasmiy ta'lim tizimlari o'rtasida tizimli aloqalar mavjud bo'lmasa, norasmiy ta'lim nogironlarni ajratishga yordam berishi mumkin.
- Norasmiy ta'lim ko'pincha rasmiy ta'limning ikkinchi eng yaxshi varianti deb hisoblansa-da, shuni ta'kidlash kerakki, u rasmiy maktablarda mavjud bo'lganidan yuqori sifatli ta'limni taqdim etishi mumkin. Norasmiy ta'lim barcha bolalar uchun rasmiy ta'limga tayyorgarlik, qo'shimcha yoki mukammal muqobil (kerak bo'lganda) bo'lishi mumkin.

Pedagogy

Andragogy

Andragogikaning xalq shakllari quyidagilar bilan tavsiflanadi:

- boshqaruvning ommaviy xususiyati;
- o‘qitishning ixtiyoriyligi;
- dasturlar va o‘qish muddatlarining o‘zgaruvchanligi;
- ilmiy bilimlarni amaliy tadqiqotlar bilan ommalashtirish shakllarining kombinatsiyasi;
- kattalar o‘rtasidagi muloqot uchun qulay ta’lim muhitini yaratish;
- ijtimoiy o‘zgarishlar sharoitida ijtimoiy-psixologik himoya qilish imkoniyati. hakllari quyidagilar bilan tavsiflanadi:

Maktabdan keyingi repetitorlik ham norasmiy ta'limning bir androgogik ko'rinishidir

Gondurasning El-Porvenir shahridagi CBR xodimlari 1-sinfni qoldirish xavfi ostida qolgan nogiron va nogiron bolalar uchun maktabdan keyin repetitorlik qilishdi. O'quv yili oxirida bolalar imtihonlarini topshirishdi. Tuman ma'lumotlariga ko'ra, yil davomida maktabda takrorlash darajasi 75% ga kamaydi. Takrorlashning bu kamayishi tumanni CBR dasturi bilan ishlashga va nogiron bolalarni boshlang'ich maktablarga kiritishga turtki bo'ldi.

- Norasmiy ta'limning maqsadli guruhida yosh chegarasi yo'q (albatta, u dasturning o'zi bilan bog'liq real imkoniyatlar doirasida bo'lishi kerak). Ba'zi odamlar uchun bu yagona mumkin bo'lgan va yagona ta'lim bo'lishi mumkin, chunki turli sabablarga ko'ra ular uchun rasmiy, institutsional ta'lim eshiklari yopiq. Bu rasmiy ta'limga ega bo'lgan odamlarga ham katta yordam berishi mumkin, lekin ular uchun bu etarli emas, shuning uchun biz buni "kattalarni mehnatga, hayotga, ijtimoiy faoliyatga to'g'ridan-to'g'ri bog'liq bo'lmagan o'rganish va o'rgatish" deb ta'riflaymiz. standartlashtirish va qat'iy tekshirish tartib-qoidalari".

***E'TIBORINGIZ UCHUN
RAXMAT***